

ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВНОГО ТА МУНІЦИПАЛЬНОГО РІВНІВ УПРАВЛІННЯ ЯК ФАКТОР УСПІШНОГО ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА

Мальчев Богдан

студент спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Таврійський державний агротехнологічний

університет імені Дмитра Моторного, Мелітополь

Єфіменко Л.М.

к.н.держ.упр.,

Таврійський державний агротехнологічний

університет імені Дмитра Моторного, Мелітополь

Впродовж тисячоліть питання щодо взаємодії державного та муніципального рівнів управління займав розуми багатьох державних діячів з усього світу: від стародавнього Китаю та Месопотамії до сучасних країн з усіх частин світу. Питання актуальне і для України, адже саме від успішного його вирішення цього залежить становлення нашої держави як розвинутої європейської країни.

Державна влада – це спосіб управління суспільством, для якого характерна опора на спеціальний апарат примусу (авторитет сили). Саме державна влада має суверенітет, є постійною і має монополієне право застосовувати насилля на території держави, може видавати нормативно-правові акти і поширюється на всіх осіб, фізичних чи юридичних, які перебувають на території держави за винятком, наприклад, іноземних дипломатів [2]. Парламент, верховний суд, кабінет міністрів – все це великий інститут державної влади.

Муніципальна влада - це система владних відносин, в рамках якої реалізуються функції і повноваження місцевого самоврядування. Така влада спрямована в основному на реалізацію певних інтересів місцевого самоврядування, а відповідно і місцевих еліт. Основне завдання місцевої влади – рішення власними силами певних проблем місцевої громади, які виникають на локально-певних територіях. Муніципальна влада, на відміну від державної, має кілька рівнів, від найскладнішої - федеральних округів або штатів, до селищ міського типу і поселень [2].

Виходячи з усього вище зазначеного можна зробити простий висновок: відмінна риса державної влади – це монополія на силу, на насильство, більше того, право на примус державної влади поширюється так само і на муніципальну владу, адже в ієрархічній послідовності державна влада знаходиться вище. Проте, місцева влада може володіти всім спектром привілеїв, що і державна, в залежності від волі вищих еліт, історичних особливостей розвитку держави або території. У федеративних державах, наприклад, в США, місцева влада мають широкий спектр привілеїв, в

унітарних країнах на кшталт України чи Білорусі, навпаки, привілеї державної влади набагато вагоміші, в порівнянні з муніципальною владою.

Державна і муніципальна влада на тій чи іншій території є ознакою держави і представляє з себе державний лад. Місцеве самоврядування, так само як і державне, результат насамперед природного ходу історії, адже людям, як соціальному виду, властиво об'єднуватися і ще більш властиво мати лідерів, які б, в первісному суспільстві стали вождями. З ходом людської історії інститут вожества еволюціонував в державну, а потім, з розширенням впливу державних еліт на все більші території і необхідністю все більш раціонального розподілу обмежених ресурсів держави, в муніципальну владу.

Природа державної і муніципальної влади однакова, відповідно однакові цілі та інтереси в глобальному їх уявленні. Проте, держава - це постійна боротьба державної і муніципальної влади. Державні дотації, розподіл податків і владних повноважень - все це предмет боротьби між елітами в центрі та в регіонах.

Стабільний успіх – це результат ефективної роботи держави, складовими якого є державна та муніципальна влада, саме від компетентності, прогресивності, структурованості якої залежить розвиток держави. Від державної – якість прийнятих рішень, продуманість, далекоглядність та інноваційність, а від муніципальної – якість їх виконання, сприйняття загальної державної політики на місцях, але також і інноваційність в алгоритмах управління і виконанні рішень державних чиновників. Важливо розуміти, що це правило актуально для унітарних, так і для федеративних держав. Адже будь-яка держава має однакову природу і ієрархію.

Децентралізація – спільна риса будь-якої розвиненої держави, однак федеративність швидше результат історичних обставин, які й спровокували поступки центральної влади місцевій. Федералізація – небезпечний і незворотний процес, який може поставити під питання подальше цілісне існування держави, адже федералізація за своєю суттю поступка, а за кожною поступкою може бути спровокована наступна.

Децентралізація – одна з головних умов стабільного економічного зростання, однак вона криє в собі ряд небезпек, які в разі слабкої центральної влади можуть бути загрозою цілісності країни. Однак, децентралізація можлива і в унітарній державі, будь-яка розвинена унітарна країна – децентралізована.

Останнім часом Україна втілила у життя цілий ряд реформ, спрямованих на децентралізацію і надання великих фінансових повноважень регіонам. На думку багатьох економістів це одна з найуспішніших реформ, проведених за останній час. Незабаром повинен стартувати новий етап реформи – укрупнення міських громад, який дозволить зміцнити центральну владу і розширити ресурси муніципальних органів влади.

Отже, для більш ефективної взаємодії державного і муніципального рівнів управління необхідна децентралізація. Розширені повноваження

місцевої влади, дозволяють регіону розвиватися ефективніше, краще і швидше - місцеве самоврядування завжди ефективніше безпосередньо державного управління. Бюджетні фонди розподіляються ефективніше, а регіональна економіка зростає швидше. Однак, неприпустимо знехтувати небезпеками, які скриває в собі децентралізація. Важливо розуміти, що цей процес, корисний в рівній мірі, що і небезпечний, адже будь-які ліки корисні тільки в комплексі з іншими і раціональним, схваленим доктором, дозуванні.

Наша країна безсумнівно стоїть на правильному шляху, ставши демократичною децентралізованою унітарною республікою. Однак, недостатньо задекларувати намір - важливо дотримуватися його, адже тільки тоді ми станемо на шлях процвітання.

Список літератури:

1. Овчинников, В. В. [Текст] Сакура та дуб 1983. – 57 с.
2. Рязанов Н. М. Государственная и муниципальная власть: Проблемы взаимодействия [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.law.edu.ru/> (дата звернення 15.10.2020 р.).
3. Список країн за ВВП (ПКС) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення 15.10.2020 р.).
4. Список країн за ІЛР [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення 15.10.2020 р.).
5. Економіка Японії [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення 16.10.2020 р.).
6. Економіка Індії [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення 16.10.2020 р.).
7. Аджемоглу Д. і Робінсон Д. [Текст] Чому одні країни багаті, а інші бідні 2012. – 121, 23 с.
8. Ortina G., Yefimenko L. Youth policy development in Ukraine – experience of the European Union. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії, с.129-130.
9. Ortina, H. та Yefimenko, L. та Voronina, J. (2019) The philosophy of sustainable development as a vector of social and responsible partnership of the state, business and civil society. Культурологічний вісник Нижньої Наддніпрянщини, 2 (40). с. 111-117.
10. Савчук Л. С. Молодіжний парламентаризм як організаційна форма участі молоді у процесі прийняття рішень: досвід ЄС та України. Держава та регіони. Серія: Державне управління. Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2018. № 2. С. 17-24